

1. Zulke kinderen, die ware genade van hunne jeugd af hebben, die zijn in hunne kindsheid niet alleen afgezonderd van andere kinderen, door geneigdheid ten goede: tot lezen, hooren prediken, bidden, hebben daar stille begeerten naar, gelijk Timotheus, 2 Tim. 3 : 14, 15. Maar ingeval zij natuurlijke menschen' tot hunne ouders hebben, zoo worden dezulken doorgaans verdrukt, bespot, gehaat, en zulk een is als een verschoveling, elk valt daarop, zoo was het met David ; ja daar was er nog een achter de schapen, 1 Sam. 16 : 11, en het wordt in zulk een huis wel eens den naam gegeven, dat er wat aan het verstand scheelt.

2. Als dezulken opwassen en de kracht hunner verdorvenheid sterk wordt, worden zij wel eens zeer bekommerd, krijgen dan wel overtuiging van zonden, kunnen niet rusten voor zij met hunne zonden tot Christus gekomen zijn; en zijn wel eens zeer bekommerd, als zij anderen van hunne verandering hooren spreken, omdat zij zulk eenen tijd niet kennen; maar houden die tijden voor de hunne, wanneer zij zoo eens blijkbaar Christus tegen hunne zonden hebben kunnen aannemen.

3. Zulke kinderen zijn daaraan ook te kennen, dat zij geene eigene gerechtigheid oprichten, of niet mooi zijn in hunne beste plichten; daarin gevoelen zij het zondige. Ook is in hen een strijd tusschen vleesch en geest, zij kunnen zoo niet zondigen als anderen; daarbij zijn zij met hunne gansche hart vereenigd met het genadewerk in anderen, en hooren gaarne anderen van Gods wegen spreken.

4. Eindelijk, zij zijn niet van deze wereld, zij kunnen met burgerlijke, godsdienstige en echter genadelooze menschen met hun hart zo0 niet omgaan, maar zij gevoelen dat zij Gods volk, dat verachte volk, waaraan God wonderen heeft gedaan, hartelijk liefhebben, om zij God liefhebben. O! hoe menigeen verbeeldt zich, dat hij van der jeugd af zaligmakende genade heeft, al weet hij wel dat hij in zijn hart een vijand is van Gods volk.

c. O! vrienden ! eene kleine hulp, daarmede kunt gij niet opgericht worden; niet minder dan eene nieuwe geboorte moet aan u geschieden, zult gij behouden worden; hetzij gij het gelooft of niet gelooft, de eeuwigheid is voor de deur, wanneer elk bevinden zal, dat de Bijbel en Gods getrouwe knechten waarheid hebben gesproken. Zoo er iemand was, die er eenigen indruk van had, en begeerig was, vragende, welke is de weg toch voor mij? dien moet ik kortelijk raden:

1. O! doe die vraag aan den Heere, geen mensch kan u in den weg van Gods voetstappen overzetten, hij kan u maar met woorden den weg wijzen, Jezus is de leeraar met macht.

2. Sta toch niet tegen de minste vrees, ontdekking of bekommering **over uw** staat, zoek het u met verstrooiing niet kwijt te maken, maar breng het **voor** den Heere, hoe weinig het ook is, in het verborgen veel zijne knieën te buigen.

3. Waak daartegen toch, als anderen Gods zaak en volk smaden, dat gij niet mede doet, de Heere zou het zien, en zoeken, en als God

rechtvaardig Zich van u onttrekt, en Zich verbergt, wie zal Hem dan aanschouwen ? Job 34 : 29.

4. Eindelijk, zoek veel het gezelschap van des Heeren volk, al is uw werk nog zoo krom; God gebruikt zijne knechten en volk voor ellendigen, ook menigeen heeft het in dien weg gekregen; denk veel aan dit woord, dat de wind blaast waarheen hij wil, wie weet wat u bescheiden is! O ! niemand sterft, die waarlijk niet sterven wil, en die het in Gods instelling zoekt.

B. Dat degenen, die niet sterven willen, en eenig werk hebben met zichzelf, tot hiertoe bewaard, dat zij van den Heere niet goddeloos afgegaan zijn, en Hem verlaten hebben, dat dit woord dezulken voortzetten mocht; daarin ligt, hoe de allerellendigste, de allergoddelooste het krijgen kan; het is maar, de wind blaast waarheen hij wil. Weet toch, dat Jezus zijne volle genade ook aanbiedt aan zulken, die veel tijd en middelen verkwisten, lang de kloppingen tegengegaan hebben. Mocht de Heere licht geven, en den eenen of anderen eens uit zichzelf zetten! zoodat hij eens recht zien mocht de waarheid dier woorden: niet door kracht of geweld, maar door mijnen Geest zal het geschieden, Zach. 4 : 6. Zijt gij overtuigd, o! zoekt toch de beste vromen, die het meeste licht hebben, gij zoudt het u anders altijd kunnen beklagen.

(O! volk van God, is dat waar, zooals wij, onlangs hoorden, dat er zoo *vele duizenden bijwegen zijn, die iemand recht schijnen, en er maar één rechte weg is ? O, wat' zijt gij gelukkig! een volk, verlost door den Heere uwen God, waaraan de Heere zijne hand gelegd heeft, wat is een stipje ware genade niet oneindig te schatten! gij moogt wel zeggen: groote dingen heeft- aan mij gedaan, Hij die machtig is, en heilig is zijn naam, Luk. 1 : 49.

a. Tot uwe vernedering en ware dankbaarheid, ziet toch wie gij zijt.

1. Uw vader was een Amoriet en uwe moeder eene Hethietische, Ezech. 16 : 3.

2. Gij zijt diezelfde, die (voor dat God zijne hand aan u leide) ook niet wildet bekeerd zijn; gij waart een vijand van God en zijn volk, en menigeen heeft wel eens gedacht: daar verandere, die er verandere, ik zal wijzer zijn; zoodat gij den Heere niet gezocht hebt, en hoe hoog is het bij sommigen gegaan ? Paulus was een vervolger van de vromen, Hand: 9. Wat is de genade vrij!

3. Ja, wie ziet gij in uw huis en familie? Menigmaal de slechtste in de natuur; van gemoedsgesteldheid, van gaven, van verstand, van oordeel en beleid; ja, wel eens de goddelooste geweest; wat heeft de Heere bewogen zijne hand toch aan u te leggen? gij waart nog niet en gij waart verkoren. O! het is niet anders, dan dat God Zichzelf heeft willen verheerlijken, in u (zooals gij waart) op te nemen, en te zetten ter verkrijging' der zaligheid. O ! de wind blaast waarheen hij wil.

b. En waar waart gij van daan? Zijt gij uit God geboren, zoekt dan veel te staan om Hem als uwen Vader aan te roepen, Jer. 3 : 19. O! het woord met de gestalte, mijn Vader is zoo teeder en krachtig.

c. **Eindelijk**, zoek toch te werken in **Gods** huis, waarin **gij** geboren zijt; bied u aan God aan; God mocht u **op** deze of die, in of **buiten** uw geslacht, een oog geven, en werkt er mede in het verborgen; of waarvoor. gij iets hebt, denk al eens tot moedgeving aan **Gods** Woord: zou Ik de baarmoeder opbreken. en niet genereeren, zou Ik die voortaan toesluiten? O! mocht Sion' eens **weeën** krijgen, zoodat **zij** zonen baarde, Jes. 66 : 8, 9. Daar **zijn** beloften, dat **geene** van de schapen, die uit de waschstede **opgekomen** zijn, **jongeloos** verschijnen zullen ; maar alle tweelingen **zullen** voortbrengen, **Hoogl.** 6: 6. Amen! Het zij **zoo!**

JEZUS' TRANEN OVER JERUZALEM,

NEVENS HET GEVAAR, VAN HEM EN ZIJNE LEER GEEN RECHT
GEBRUIK TE MAKEN.

OF

Eene verhandeling, gedaan op Biddag.

En als Hij nabij kwam, en de stad zag, weende Hij over haar, zeggende : Och, of gij ook bekendet, ook nog in dezen uwen dag, hetgeen tot uwen vrede (dient!) Maar nu is het verborgen voor uwe oogen. LUK. 19: 41, 42.

DE Heere Jezus had al lang in **zijn** hart gehad, om op te gaan naar Jeruzalem, met dat zalig oogmerk voor zijn volk, om Zich van zijn lijden niet te onttrekken, gelijk blijkt uit hfdst. 9: 51, wanneer de Heere Jezus **zijn** aangezicht richtte 'om naar Jeruzalem te reizen, tot dat einde, zooals Hij vs. 44 voorzeggd had, dat de Zoon des menschen zoude worden overgeleverd in de handen der menschen.

En hoewel Christus thans zooveel met **Zichzelve**n te doen had, vermits Hij de Borg was, in de plaats van al de uitverkorenen, die van den beginne der wereld tot aan haar einde geweest waren en **zijn** zouden, en Hij nu den last des eeuwigen toorns Gods tegen al de zonden van die allen, in eenen korten stond, stond te voldragen, zoodat Hij uit dat lijden opkwam, dacht Jezus echter veel in zijn reizen naar Jeruzalem, aan zijne bijhebbende schare, en aan allerlei ellendigen ; Hij ging al predikende en goeddoende door steden en vlekken, en bijzonder lag Jeruzalem Hem zwaar op het hart; gelijk Hij met ontroering uitriep, Luk. 13 : 33, 34, **Jeruzalem, Jeruzalem !** gij die de profeten doodt, en steenigt, die tot u gezonden zijn, hoe menigmaal heb Ik uwe kinderen willen **bijeenvergaderen, gelijk**erwijs eene hen hare kiekens onder de vleugelen vergadert; en gijlieden hebt niet gewild? Ziet, uw huis wordt **ulieden** woest gelaten.

In dit hoofdstuk ziet men al deze zaken **no**g vernieuwd.

- a. Daar blijkt, hoe Jezus door Jericho naar Jeruzalem reisde, vs. 1.
- b. Wat goeds Jezus onderweg deed; Hij riep **Zacch**éus tot zijne zalige gemeenschap, voor hem zeer onverwacht, vs. 2-10 ingesloten.
- c. Verder ziet men, wat Jezus predikte, voorzeggende zijn **lijden**,

sterven, hemelvaart en wederkomst, door eene gelijkenis van tien ponden, welke iemand (eene verre reis doende om een koninkrijk te ontvangen) onderwijl aan zijne dienstknechten gaf, om er winst *mede te doen, tot hij wederkwam, vs. 11-27 ingesloten.

d. Vandaar verhaalt Lukas, hoe Jezus zijne koninklijke intrede deed in Jeruzalem, namelijk rijdende op het veulen van een jong der ezelin, onder vele vreugdeteekenen, naar de voorzegging, Jes. 62: 11, Zach. 9: 9 en Ps. 118 :24—26, van vs. 28-40 ingesloten.

e. Hierop volgt nu Jezus' naderen tot de stad, zijn zien van de stad, en zijne ween- en klaagstem over de stad, vs. 41, 42, En als Hij nabij kwam, en de stad zag, weende Hij over haar, zeggende, enz.

'Welke woorden in zich bevatten, des Heeren Jezus' innerlijke ontferming over een volk in het gemeen; ook dan wanneer hun ondergang nabij is.

Om met eenige orde langs deze woorden, naar gelegenheid des tijds iets te spreken, of wij een zegen en welgevallen van den Heere mochten trekken, en of wij door de genade het oogmerk Gods van dezen verbodsdag, namelijk de vernedering over de zonden, de scheiding van de zonden, en het wederkeeren tot den Heere, langs den weg des verbonds bereiken mochten, ten einde wij onszelven en het land behoudenis mochten aanbrengen., zoo merken wij in deze woorden aan twee hoofdzaken.

A. De gestalte van den Heere Jezus, vs. 41.

B. Wat Jezus in die gestalte sprak, vs. 42.

A. Aangaande de gestalte van den Heere Jezus, daarin zien wij:

a. De aanleidende oorzaken.

b. De gestalte zelf.

a. De eerste aanleidende oorzaak was, dat Jezus nabij de stad kwam; de Heere Jezus was hier bezig zijne koninklijke intrede te doen in die stad des grooten Konings; dit was Jezus begonnen aan de andere zijde des Olijfbergs te Bethfage en Bethanië, gelijk blijkt vs. 29; en Hij reisde nu voort, rijdende op het veulen eener ezelin over den Olijfberg, welke gelegen was vóór Jeruzalem tegen het oosten, Zach. 14: 4, vijftien stadiën van Jeruzalem, gelijk het uitgedrukt wordt, Joh. 11: 18. Doch dan moet men begrijpen den top of kruin des bergs; anders lezen wij van vijf stadiën, 'wanneer men verstaan moet den voet des bergs. Een bewijs, dat hij dicht bij Jeruzalem lag, was ook, dat, Christus naar dien berg veel alleen 'ging om te bidden, tegen het naken van den avond, en ook des nachts, als Hij des morgens vroeg weder in den tempel was, Joh. 8 : 1, 2. Dit was Jezus gewoon te doen, Luk. 22: 39. Wanneer Jezus nu genaakte aan den afgang des Olijfbergs, begonnen zij onder velerhande vreugdeteekenen Hem voor Koning uit te roepen, zeggende: gezegend is de Koning, die daar komt in den naam des Heeren, vrede zij in den hemel en heerlijkheid in de hoogste plaatsen; zoodat de menigte der discipelen zich verblijdde en God loofde. Men zoude zeggen, hoe nader Jezus tot de stad kwam, hoe meer zijne vreugde toegenomen zou zijn;

maar geene zonde was in Hem, de aardsche vreugde verstrooide zijn hart niet, van zich voor andere indrukken open te zetten; wanneer Hij onder al die vreugdebewijzen den Olijfberg afreed, en nabij kwam, bezetten andere indrukken zijn hart onder het zien van de stad.

b. De tweede aanleidende oorzaak was, dat Jezus, de stad zag.

Hoewel de Heere Jezus de overaltegenwoordige en alziende God was, betoont Hij Zich hier een waar mensch te zijn; zoodat Hij noodig had de stad nabij te komen om dezelve te zien.

Hij zag de stad met de oogen zijns lichaams, met zijne heilige oogen; geene drift, nieuwsgierigheid, geene verlustiging in het aardsche, geen verliezen van zijn hart daardoor, was in Hem; Hij zag die heerlijke gebouwen, en inzonderheid dat kunstig werkstuk, den tetnpel; maar ook zag Jezus hier de stad met de oogen zijner ziel; met inwendige geestelijke oogen. Christus zag wat Hij aan die stad boven alle steden des aardbodems al gedaan had, wat gezanten van den hemel naar die stad gezonden waren om haar te waarschuwen, om haar te voorzegen wat over haar hoofd hing, wat zij te wachten had, en hoe het profetisch woord, dat zeer vast is, daarheen leidde; en echter zag Christus, hoe zij alles in den wind sloeg, de profeten doodde zij, en zij steenigde, die tot haar gezonden werden, zij weigerde van Christus tot Gods gemeenschap vergaderd te worden, Luk. 13: 34, 35.

En inzonderheid zag Jezus de stad aan, met goddelijke oogen (niet besluitende) maar ziende hunne verhardingen in hunne harten; tegelijk inziende in het boek des eeuwigen besluits over hen; Christus zag dat die stad dagen der wraak, en zulke zware verdrukkingen te wachten had, zooals er van het begin der wereld niet geweest waren, en ook niet zijn zouden, volgens Matth. 24: 21, ziet dan hoe Lukas terecht aantee kent, dat Jezus weende over haar,

Ziet hier dan de gestalte van den Heere Jezus zelf; Hij, weende over haar.

A. Jezus weende, inplaats van Zich te verheugen in het naderen tot die stad; waarmede Hij het zoo wel voor had gehad, waaraan Hij zooveel had ten koste gelegd, daarover begon Hij te weenen, zijn hart van droefheid en zijne oogen van tranen over te loopen, meedoogende over dat hardnekkig volk. Deze gemoedsbeweging vinden wij meermalen in den Heere Jezus, gelijk Joh. 11: 35, daar weende Hij over Lazarus, omdat Hij hem liefhad; en ook zegt Jezus, Joh. 12: 27, Nu is mijne ziel ontroerd, en wat zal Ik zeggen? Daar was de aandoening over den eeuwigen toorn Gods, die brandende tegen de zonden op Hem aanviel; dit weenen was een uitwendig bewijs van de inwendige gesteldheid van Christus' hart over Jeruzalem. Deze weenende en ontroerende gestalten, waren den profeten ook eigen in hunne profetische gezichten over Juda en Jeruzalem, zooals Jer. 22: 4, Wendt het gezicht van mij af, dat ik bitterlijk weene; en Jer. 9: 9, Och! dat mijn hoofd water ware, en mijne oogen een springader van tranen! zoo zou ik dag en nacht beweenen de ver-

slagenen der dochter mijns volks; zoo spreekt de Heere ook meermalen, gelijk Hos. 11: 8, Hoe zou Ik u overgeven, o Efraim? u overleveren, o Israë! hoe zoude Ik u maken als Adama, en stellen als Zeboim? Mijn hart is in Mij omgekeerd, al mijn berouw is te zamen ontstoken.

B. Jezus weende over haar, verstaat de inwoners van Jeruzalem.

1. Hij weende over zijn volk, dat Hij in die stad had, die velen met den stroom zullen zijn weggevoerd; zeer twijfelmoedig door al die lasteringen, die zij dagelijks van den Heere Jezus hoorden; niet wetende, of Hij de ware Messias wel was; vele vromen waren in slaap, slieden zoo wel als de dwazen, Matth. 25: 5; en mogelijk menigeen in de wereld en in de zonden ingewikkeld. Dit volk had Jezus lief, dat droeg Hij op zijn hart; uit liefde tot hen ging Hij naar Jeruzalem op om te lijden, om hen van den dood te verlossen, en om den prikkel uit al de verdrukkingen, welke zij met de anderen te wachten hadden, weg te nemen: want eenerlei zoude den rechtvaardigen met den' goddeloozen wedervaren, Pred. 9: 2; alleenlijk zouden om hunnentwil die zware dagen verkort worden, Matth. 24: 22.

2. Hij weende ook over de onbekeerden; over de ongesteldheid en het verval in de kerk en in den burgerstaat; die op den stoel van Mozes zaten, zelfs de Hoogepriester, die zijn voorbeeld was, die allen haatten Hem, geene waarschuwingen hielpen, zij hadden de uitgezonden dienstknechten gedood, nu zouden zij (en dat was in hun hart) den Zoon des Konings dooden, gelijk wij zien in de gelijkenis, Matth. 21: 38, met recht weende de Heere Jezus over die ijselijke, bevelkte en verdrukkende bloedstad, welke de profeten in hunne gezichten ook al met ontroeringen hadden aangezien, en het wee over haar uitgeroepen, Zef. 3: 1.

B. Aangaande nu hetgeen de Heere Jezus in die gestalte sprak, daarin slaan wij gade:

a. Het onderwerp van des Heeren Jezus' klagstem, en dat was over hetgeen tot haren vrede diende: en hetwelk verborgen was voor hare ooggen.

b. De medelijdende zucht en klagstem van Christus zelf: Och of gij ook bekendet, ook nog in dezen uwen dag, hetgeen tot uwen vrede dient! maar nu is het verborgen voor uwe ooggen.

a. Belangende het onderwerp.

A. Het woord vrede staat hier onbepaald, en daar het in 's Heeren Woord zonder voorwerp gesteld wordt; moet het in den allerruimsten zin verstaan worden, anders komt het wel bepaalder voor, als Rom. 5: 1. vrede met God, en Ef. 2: 14-16, vrede met Jood en Griek, door het wegnemen 'van den middelmuur des afscheidels; derhalve moet men hier door vrede allerlei tijdelijke, geestelijke en eeuwige voorspoed verstaan, gelijk Jes. 26: 3, Het is een bevestigd voornemen, gij zult allerlei vrede bewaren, want men 'heeft op u vertrouwd, en Jes. 48: 18, Och, dat gij naar mijne geboden geluisterd hadt! zoo zou

uw vrede geweest zijn als eene rivier, en uwe gerechtigheid als de golven der zee: en dan zal hieronder verstaan worden :

1. De vrede met God, de verzoening met Hem in Christus, Rom. 5: 1. Te voren maakten de ongerechtigheden eene scheiding, en waren oorzaken van de verbergingen van 's Heeren aangezicht, zoodat Hij niet hoorde. Jes. 59: 2, maar de verzoening en vrede getroffen zijnde, zegt God, Hos. 14 :5, Ik zal hunlieder afkeering genezen; Ik zal hen vrijwilliglijk liefhebben, want mijn toorn is van hen afgekeerd ; deze vrede met God is de fontein en springader van alle andere soorten van vrede en voorspoed.

2. De vrede met zichzelf, met zijn gemoed, conscientie, vloeiende uit dien vrede met God, zoo leest'men, Ps. 119 : 165, Die uwe wet beminnen, hebben grooten vrede, die stilte in het gemoed en rust in God; een vrede Gods, die alle verstand te boven gaat, die de harten en zinnen in Christus bewaart. Filipp. 4 : 7.

3. Vrede met de engelen, Gods 'dienaars op aarde, Col. 1: 20, En dat Hij, door Hem vrede gemaakt hebbende door het bloed zijns kruises, door Hem (zeg ik) alle dingen verzoenen zou tot Zichzelf, hetzij de dingen, "die 'op de aarde, hetzij de dingen, die in de hemelen zijn. Te voren zijn de engelen in zekere opzichten tegen hen; men zag, Gen. 3 : 24, een engel met een vlammig lemmet eens zwaards tegen den mensch; en zoo staan de engelen tegen den goddelooze, maar vrede gemaakt zijnde, worden zij gediensstige geesten, uitgezonden tot dienst dergenen, die de zaligheid beërven, Hebr. 1 : 14. Zoo bewaren zij de geloovigen op duizenderlei wijzen; in aanvechtingen, in geestelijk ke en lichamelij k gevaren ; men kiet dit klaar in Eliza, 2 Kon. 6 : 15, 17, die was in Dothan, en de Assyriërs kwamen op hem af, en hij zat daar in zijne rust, en was zeer gemoedigd; en de reden was, Eliza's oogen waren geopend, zoodat hij vurige wagenen en paarden zag, die voor hem streden; en hij bad ook, dat God de oogen van den jongen wilde openen. Zoo leest *men, Ps. 34 : 8, De engel des Heeren legt zich rondom degenen die Hem vreezen en rukt ze uit, en Ps. 91 : 11, Hij zal zijne engelen van u bevelen, dat ze u bewaren in al' uwe wegen.

4. Vrede met Gods volk, o! wat verschilt dat veel, die voor of tegen zich te hebben in hunne zuchtigen en gebeden. David zegt, Ps. 139 : 21, 22, Zou ik niet haten, Heere! die U haten? en verdriet hebben in degenen, die tegen U opstaan? Ik haat hen met een volkomen haat; tot vijanden zijn zij mij; en anders getuigt hij, Ps. 119 : 63, Ik ben een gezet dergenen, die den Heere vreezen; die gemeenschap der heiligen, dat samenstemmen op aarde over eene zaak, dat samen lasten dragen, en als de haag-eiken den ander te ondersteunen, Jes. 6 : 13; dat alles vloeit uit, en is een onafscheidelij k gevolg van de verzoening en gemeenschap met God, want die lief heeft dengene, die geboren heeft, die heeft ook lief dengene, die uit Hem geboren is, 1 Joh. 5 : 1.

*4. Vrede met alle schepselen op aarde, zoo redelij k als redeloos;

zoo wordt de uitlating der boosheid in de goddeloozen menigmaal opgebonden, en zij overreedt, gelijk wij zien Jes. 2 : 2-4, In het laatste der dagen, wanneer de berg van het huis des Heeren zou vastgesteld zijn op den top der bergen, en de Heidenen daar zouden toevloeden, dat vele volken zouden hengaan en zeggen: komt, laat ons opgaan tot den berg des Heeren, tot het huis van den God Jakobs. Zulke vrede is beloofd; en het gevolg zou zijn een ophouden van de oorlogen; en zij zullen hunne zwaarden slaan tot spaden, en hunne spiesen tot sikkelen, en het eene volk zal tegen het andere volk geen zwaard opheffen, en zij zullen geen oorlog meer leeren; ook vrede met alle redeloze en zelfs levenloze schepselen, Job 5 : 22, 23. Tegen de verwoestingen en tegen den honger zult gij lachen, en voor het gedierte der aarde zult gij niet vreezen, want met de steenen des velds zal uw verbond zijn, en het gedierte des velds zal met u bevredigd zijn. Dus moet hemel, aarde, zon, maan, sterren, regen en wind, voor die met God bevredigd zijn, strijden; Rom. 8 : 28 zegt de apostel: en wij weten dat dengenen, die God liefhebben, alle dingen medewerken ten goede.

6. Eindelijk wordt hier niet uitgesloten alle aardsche en lichamelijke vrede, de welstand in het burgerlijke, als blijkt uit de aangehaalde plaats, Jes. 2 : 2-4, deze vrede 'zou eerlang over Jeruzalem verstoord worden, naar de voorzeggingen, Jer. 7 : 34, en van den Heere Jezus, Luk. 13 : 35, Ziet uw huis wordt ulieden woest gelaten, en Luk. 19: 43, 44, Want daar zullen dagen over u komen, dat uwe vijanden eene begraving rondom u zullen opwerpen, en zullen u omsingelen, en u van alle zijden benauwen. En zullen u tot den grond nederwerpen en uwe kinderen in u, en zij zullen in u den eenen steen op den anderen steen niet laten; daarom dat gij den tijd uwer bezoeking niet bekend hebt.

B. Hetgeen nu tot hunnen vrede diende, daardoor zal de Heere Jezus hier willen zeggen: och, of gij den weg wist, om tot dezen vrede te komen! De weg naar het heilig Woord om dezen vrede deelachtig te worden, is onder anderen:

1. Zijne zonden te zien bij het overtuigende licht van Gods Geest, met den verloren zoon tot zichzelf te komen, Luk. 15 : 17; daarbij God te zien in zijne heiligheid en rechtvaardigheid; en dus zijn verloren staat te zien buiten Christus; zoo zegt Paulus, Ef. 2 : 12, dat gij in dien tijd waart zonder Christus, enz.

2. Vernederd en verootmoedigd te worden voor God; als de Heere uit genade die gestalte werkt, is er verwachting, maar al wat in het schepsel is, staat tegen dat bukken in zijne schuld voor God op. O! die droefheid naar God over de zonden, wilde Gods volk voor geen werelden missen; dit vernederen en belijdenis van zonden doen, door hulp van Christus' Geest, is de weg, waarin de Heere Zichzelf wil openbaren in het aangezicht van zijnen Zoon. Ziet dit in David, Ps. 32 : 5, Mijne zonde maakte ik U bekend, en mijne ongerechtigheid bedekte ik niet. Ik zeide: ik zal belijdenis van mijne overtredingen

doen voor den Heere, en Gij vergaaft de ongerechtigheid mijner zonden. **Sela.** En Spr. 28 : 13, 'Die zijne overtredingen bedekt, zal niet voorspoedig zijn, maar die ze bekent en laat, zal barmhartigheid verkrijgen. Ziet dezen weg ook in alle heiligen: Mozes, Jozua, Ezra, Nehemia, David en anderen.

3. God te heiligen en te rechtvaardigen, dat is de weg; met zijn hart te kunnen zeggen: Heere, Gij zijt rechtvaardig, en elk een uwer oordeelen is recht, Ps. 119 : 137. Gij zijt rechtvaardig in alles wat ons overkomen is, Neh. 9 : 33. Zulk een ziet, dat hij dit en duizendmaal meer verdiend heeft, dat hij het waardig is, dat God in tegenheid met hem handelt; dit is zwaar voor de natuur, de mensch is nergens verder af dan van zijn vonnis te onderschrijven; en echter is dit de weg, wanneer zij een welgevallen zullen hebben in de straffen hunner ongerechtigheden, alsdan belooft de Heere te gedenken aan zijn verbond, Lev. 26 : 41, 42.

4. Te zien en te belijden voor God, dat men alle genade voor tijd en eeuwigheid onwaardig is; dat men met zijn hart welmeenende dat voor God getuigen kan met den hoofdman, Matth. 8 : 8, Heere! ik ben niet waardig, dat Gij onder mijn dak komt, spreek alleenlijk maar één woord. O, vrienden! daar is geen sterker roepen tot God dan uit onwaardigheid, en daar is geen weg die de vrije genade dierbaarder maakt dan deze weg, maar het is genade, die het krijgt; de natuur kent het niet, doch God kan en wil het geven, hierom wil de Heere gezocht worden, Ps. 50 : 15.

5. Openbaring van Christus aan en in zijne ziel te ondervinden, Joh. 14 : 21; Gal. 1 : 15, 16. Inwendige leering en leiding des Geestes, hoe het naar Christus te wenden, Joh. 6 : 45, Een iegelijk, die het van den Vader gehoord en geleerd heeft, die komt tot Mij, ten einde men met zijne schuld en zijn boos hart, banden en hinderpalen, het naar Jezus wende, zooals men is. Jes. 45 : 22, Wendt u naar Mij, wordt behouden alle gij einden der aarde. En zoo Jezus aanneemt, Joh. 1 : 12. Zoo velen Hem aangenomen hebben, dien heeft Hij macht gegeven kinderen Gods te worden, namelijk die in zijnen naam gelooven. Zich aan Jezus overgeeft zooals Amazia, 2 Kon. 14, die had zich vrijwillig overgegeven, zulk eene ziel gaat over als eene belegerde stad, en draagt de besturing en de heerschappij aan Christus op.

6. De weg des verbonds en der bekeering. Ps. 50 : 5. Verzamelt Mij mijne gunstgenooten, die mijn verbond maken met (of over de) offerande (van Gods Zoon). De Heere zegt, Ezech. 16 : 8, Ik zwoer u, en kwam met u in een verbond, en gij werdt mijne; en Hos. 2 : 22, tot Lo-ruchama en Lo-ammi zou God Zeggen: gij zijt mijn volk, en zij zouden zeggen : o mijn God! En zoo zegt de ziel van haar kant, dat zij des Heeren is, Jes. 44 : 5, Deze zal zeggen: Ik ben des Heeren, en zal zich noemen met den naam Jakobs; en gene zal met zijne hand schrijven: Ik ben des Heeren, en zich toenoetnen met den naam Israëls. Wij lezen. Richt. 7 : 18. van die onder Gideon zouden striigen, hoe zij eerst zich aan den Heere gaven, zeggende: Ik des Heeren en Gideons.

7. Eindelijk diende tot Jeruzalems vrede, dat zij den Jezus van Nazareth, dien zij, vs. 14, nog verworpen hadden, niet willende, dat Hij Koning over hen ware, dat zij Dien aannamen, omhelsden, dien Zoon kusten, Ps. 2 : 12. En vermits alle boosheid en goddeloosheid onder groot 'en klein in die stad zoo was doorgebroken, zelfs onder die, die op den stoel van Mozes zaten, Matth. 23 : 2-7, zoo diende tot hunnen vrede en tot den vrede van Jeruzalem, dat zij alle zorgen en vliit aanwendden, om het onrecht weg te doen, ten einde God weer "heerlijk mocht" worden in Jeruzalem, en dus' Jeruzalem een recht afbeeldsel zijn mocht van het Jeruzalem, dat boven is, en de vrede in haar een afbeeldsel van dien zaligen vrede en rust der hemelingen; opdat van haar getuigd mocht kunnen worden, wat wij lezen Jes. 33 : 20, 21, Aanschouwt Zion, de stad onzer bijeenkomsten, uwe oogen zullen Jeruzalem zien, eene geruste woonplaats, eene tent, die niet terneder geworpen zal worden, melker pinnen in der eeuwigheid niet zullen uitgetogen worden, en van welker zelen geene zullen verscheurd worden; maar de Heere zal aldaar bij ons heerlijk zijn.

C. Dit nu was verborgen voor hunne oogen.

1. Met alle menschen in de natuur leidde er een deksel op hun hart, zoodat zij niet bekenden wat tot hunnen vrede diende. Paulus zegt, 2 Cor. 4: 3, Indien ons Evangelie bedekt is, zoo is het bedekt in dcgenen, die verloren gaan; en ook staat er: den weg des vredes hebben zij niet gekend, Jes. 59 : 8 vergeleken met Rom. 3 : 17.

a. Deze blindheid heeft de mensch gekregen in den val; hij is gevallen in eene diepe blindheid, ongelooft en zorgeloosheid; en dus begrijpt de natuurlijke mensch niet de dingen, die des Geestes Gods zijn, want zij zijn hem eene dwaasheid, en hij kan ze niet verstaan, 1 Cor. 2 : 14, en dit weet hij niet, anders zou hij roepen om opening der oogen. Openb. 3 : 17 leest men: gij weet niet dat gij zijt arm, blind en naakt; en zoo zegt Jezus tegen de farizeën, Joh. 9: 41, Och! dat gij wist dat gij blind waart.

b. Deze blindheid neemt toe en wordt erger, de mensch wordt verhard tegen alle ontdekkingen aan, door toegeven in zondigen tegen licht, dit is de aard van elke zonde, die brengt met zich zulk eene verblindende kracht, en al meerder daarin voortgaande, werkt zij verhardingen ; de conscientie dikwijls op den mond geklopt, beschuldigt niet meer, en zoo wordt het laatste van dien mensch erger dan zijn eerste, Matth. 12 : 45. Wij lezen, Spr. 29 : 1, dat een mensch of volk, dikmaals bestraft zijnde, zijnen nek verhardende, schielijk zal worden verbroken, dat er geen genezen aan is.

c. Ook komt deze blindheid, en het is verborgen voor de oogen van een mensch of volk, door een rechtvaardig oordeel Gods; zoodat God den satan loslaat om hoe langer hoe meer te verblinden, 2 Cor. 4: 4, De God dezer eeuw verblindt hun de zinnen, opdat hun niet bestrale de verlichting des Evangelies der heerlijkheid van Christus, die het beeld Gods is, en dan geeft God een mensch of volk over aan zichzelf, dat zij wandelen in hunne eigene wegen; zoo lezen wij, Ps.